

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 2. Tobiaë, in quibus describitur Pietas Senioris Tobiaë erga Deum & homines, Salmanasar Regis erga eum Clementia. Somnus Tobiaë & Excæcatio. Servata erga omnes ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Cultus; dum cap. 13. testatur Esdras: *Vidi in Juda calcantes torcularia in Sabbatho, portantes acervos, & onerantes super asinos vinum & uvas & ficus & omne onus, & inferentes in Jerusalem, & objurgavi optimates Juda, & dixi eis: quæ est hæc res mala, quam vos facitis, & profanatis diem Festum? ò utinam tales querelas solus Esdra effudisset contra Judæos! utinam non Christus Ipse pares nostris temporibus cogereffundere contra Christianos? dum Festis diebus videt sæpius locò precum pretia tractari, sub fictò necessitatis titulò vehi merces, celebrari nundinas, institui contractus &c. Quid ergo modernus Festorum profanator mundus aliud audiat, quàm quod audiit Populus Hebræorum v. 18. citati cap. dicente Esdrâ, *Et adduxit Deus noster super nos omne malum, hoc est super civitatem istam. Hoc comprobant diuturna bella, quæis Regiones spoliata, civitates diruta, domus succensa, in captivitatem abducti sunt incolæ. Singulis quasi horis inculcatur nobis: Memento, ut diem Sabbathi sanctifices. Sed ob actus contrarios videmur. Quali omnem hujus Præcepti memoriam exuisse. Non miremur ergo, si Deus quoque non recordetur lacrymarum & precum nostrarum, quibus petimus: Da pacem Domine in diebus nostris,**

FASCICULUS LV.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 1. & 2. libri Tobie, in quibus describitur Pietas Senioris Tobie erga Deum & homines, Salmanasar Regis erga eum Clementia. Somnus Tobie & excacatio. Servata erga omnes exacta Justitia &c.

N. 364. *Considera I.* **T**Obiam inter impiissimos versantem Barbaros, summæ Pietatis officia nullatenus deseruisse, consolandò mæstos, alendò esurientes, vestiendò nudos, sepeliendò mortuos & occisos, ut refert primum hujus libelli caput. Sin autem quæras: unde venerit tam constans, & nunquam interrupta viri

viri Pietas? respondebit sacer Textus v. 8. citati cap. *Hec, & his similia secundum legem Dei puerulus observabat.* Sicut ex lacte, quod infantibus ministrant ubera nutricis, corpulentia hominis componitur, dum ejus substantia in medullas, venas, arterias & cætera corporis membra distribuitur: ita Pietas, quæ primâ ætate per frequens exercitium quasi imbibitur, adultos quoque annos & canos ipsos sequi solet; hinc ait Clemens Alexand. lib. 1. Pædagog. cap. 9. *Est in nobis atatis uber ipsa juvenus.* S. Matthæus c. 2. de infantia Salvatoris differens, non absque Mystero ait: *Nazareus vocabitur,* quod idem dicit ac *floridus*: ut enim ex floribus arboris alicujus sæcunditas fructuum cognoscitur, quos aliquando protrudet, sic quoque ex primorum annorum pietate virtutes maturæ ætatis colliguntur. Utque vineæ florentes dare solent odorem, arcendis serpentibus & viperis aptissimum; ita juvenus hominis, piis actibus florens, exhalat odorem, qui vitia ab homine ad seram usque senectutem arcere solet. Jam semel allegatus Evangelista c. 19. Memorat: venisse ad Christum adolescentem, æternæ salutis cupidum; & hinc interrogasse Salvatorem: quid faciendô suum assequeretur intentum? cui illicò reposuerit requisitus Magister; *Serva mandata &c.* at illum replicasse: *Omnia hæc custodivi à juventute mea, quid adhuc mihi deest?* dictabat novam lectionem divinus Magister quærenti discipulo, inquiring: *Si vis perfectus esse, vade, vende, quæ habes &c.* Subdit autem Evangelista: *cùm audiisset adolescens verbum, abiit tristis.* Author Operis imperfecti adolescentem hunc mendacii arguit, negans: ipsum à prima ætate divinis ad amissim obtemperasse mandatis: hõc enim factô non potuisset tantâ affici tristitiâ, quali affectum fuisse testantur S. Paginæ auditis Christi verbis: *Vade, vende omnia &c.* Christiane Lector, quæ causa est torporis illius, quem in adulta ætate experiris in te ad omnia pietatis opera, nisi malè transacta adolescentia? nam indubitatum est illud Scripturæ Proverbium: *Adolescens juxta viam suam ambulans etiam cùm senuerit non recedat ab ea.* Dole ergo de culpa tua, & illum, qui per gratiam suam solus renovare potest ut aquilæ juventutem tuam, in instanti ora, quatenus dignetur: te per aquas pœnitentiæ renatum cooperante Spiritu Sanctô instar Tobie solidâ pietate imbuere, in qua habituatus transigas residuum vitæ tuæ tempus.

Considera 2. Per Tobiam de quo cap. 2. memorat S. Scriptura: N. 365. quod dormienti super oculos ceciderint calida hirundinum stercora,

P p p 2

&c

& exinde contraxerit cæcitatē, in sensu morali posse intelligi homines illos, qui in Mundo possident magnam Bonorum temporalium copiam, quæ ab Apostolo 3. Philipp. 2. *stercoris* nomine intitulata, tantam quandoque mentis inducit cæcitatē, ut lumen Cæli, æternam videlicet Beatitudinem, rarò aut nunquam ampliùs aspiciant, suis cogitationibus terræ penitus infixi. De augendis ergo rebus terrenis solùm solliciti obliviscuntur operum Misericordiæ, quæ exercebant cum Tobia, quamdiu præactum *stercus* nondum eis ademerat mentis visum: obliviscuntur pariter operum Justitiæ, in quibus imitabantur Tobiam, timentem: ne quidquam inter Bona sua furtivum haberet; & hinc v. 21. capitis cit. dicentem: *Reddite eum Dominis suis, quia non licet nobis aut edere aliquid ex furto, aut contingere.* Verùm (ut dixi) infelici hõc stercore prorsus excæcati, sese erga pauperes durissimos, erga concives injustos demonstrant. Quæres nunc: quid antidoti locò cæcitati huic opponendum? repono: efficacius non reperiri remedium felle illò, per quod Paschalis teste in lament. Jerem. lib. 3. *Amaritudo Passionis Tribulationisque* designatur. Nam effatum S. Gregorii est: *Oculos, quos culpa claudit, pœna aperit.* Probavere hoc exemplò suò Istraëlita, de quibus regius cantat Vates: *Cum occideret eos, quærebant eum, revertebantur, & diluculò veniebant ad eum.* Expertus id ipsum pariter exclamat Jeremias c. 31. *Castigasti me Domine, & eruditus sum, quasi juvenculus indomitus.* Quare ò Christiane Lector! si varii tibi obvenierint casus, quibus Bona fortunæ sensim dilabantur, cogita: Deum Oculistam agere, qui animam tuam, perituris terræ Bonis excæcatam, talì medicamine sanet & reddat aptam spectandis Cæli Bonis, quibus æternum fruaris, visurus Deum facie ad faciem. *Anima Justii,* ait S. Bernardus tom. 1. serm. 16. a. 2. c. 2. *Per adversa illuminatur ad cognitionem mundi, ex forti namque nubium concessione coruscatio in aère generatur: unde etiam in noctis tenebris circumstantia pericula subitò demonstrantur. Sic ex tribulationum quassatione Mundus iste plenus periculis & laqueis & malignitate potest cerni.*

Doctri-